

μείνωσι κατὰ μέρος αἱ μελαγχολικαὶ καὶ ἀτομιστικαὶ ποιήσεις
 τοῦ Λαμαρτίνου, ὅστις ἐνεπνέετο μὲν ἐκ τοῦ πρώτου ὁπωσούν
 ἐκτάκτου χωρογραφικοῦ θεάματος, ἐμίσει δὲ μόνον ὅ,τι ὁ ποιη-
 τικὸς κόσμος συνήθως ἡγάπησε, τουτέστι τοὺς Ἕλληνας καὶ
 τοὺς Ἰταλοὺς, ἂν ἐξαίρέσητε ταῦτα, ἡ καλλιτεχνία ἐν γένει τοῦ
 αἰῶνος ἡμῶν ὑπῆρξεν ἀδιασπάστως ἡρμοσμένη καὶ συνειρμένη ἐν
 τὰς λοιπὰς τῶν λαῶν ὁρμῇ καὶ τάσει· διότι γέγραπται πο-
 ὅτι φαντασιώδης καὶ ἀνύπαρκτός ἐστιν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἡ
 ἔννοια πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ διανοητικοῦ μεγαλείου
 περιῖπταμένου που ἄνωθεν τῆς γῆνης ἀτμοσφαίρας ἢ ἴσως καὶ
 τοῦ πρώτου οὐρανοῦ θόλου. Οἱ γραφεῖς τῆς τε Ἰταλίας καὶ τῆς
 Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας δὲν ἐνεπνεύσθησαν ἢ ὅπως ἐξεικονίσθησαν
 τὰ κλέα ἀνδρῶν τῆς ἰδίας αὐτῶν χώρας, ἢ ἂν κατέφυγον εἰς τὰ
 παρελθόν καὶ ζωηρῶς αὐτὸ παρέστησαν, ἡλαύνοντο εἰς τὴν κα-
 τανόησιν καὶ τὴν μελέτην αὐτῶν ἐκ τῶν περὶ ἑαυτοὺς ἰδιαιτε-
 ρων ἐθνικῶν θεαμάτων. Τὸ καλὸν ἀπέπτυσσε τὴν θεωρίαν ἐν
 δὲν ὑπάρχει εἰ μὴ χάριν ἑαυτοῦ καὶ ἐνόησε νὰ γείνη μᾶλλον
 καλὸν συντελοῦν εἰς τὴν πρακτικωτέραν ἀναμόρφωσιν τῆς ἀν-
 θρωπότητος, ἢ ἐνὸς τοῦλάχιστον τμήματος αὐτῆς, τοῦ τμήματος
 ὅπερ πατρίς καὶ ἔθνος ὀνομάζεται, ἢ εἰς τὴν προαγωγὴν μιᾶς
 μεγάλης ἰδέας, ἐνὸς γεννητοῦ αἰσθημάτων. Τίς ἄλλος παρά τῃ
 Βίκτωρα Οὐγγῶ ἦτο προσωρισμένος, ἐκ τῆς θεολήπτου αὐτοῦ
 φύσεως, νὰ πλανᾶται εἰς τοὺς αἰθέρας; καὶ ὅμως κατῆλθεν
 μᾶλλον, κατ' αὐτόν, ἀνέβη ὑψηλότερον, ἵνα διὰ μὲν τοῦ πλήθους
 περιπετειῶν καὶ συγκινήσεων δράματος αὐτοῦ ἐκμηδενίσῃ τὴν
 τυραννίαν καὶ ἐξευτελίῃ τὰ πρῶτιστα τῶν ὀργάνων αὐτῆς, καὶ
 δὲ τῶν μυθιστοριῶν καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ ποιήσεων καταρτίσῃ
 μίαν κοινωνικὴν πρόληψιν ἢ ἀνοικοδομήσῃ ἐν ἀδίκῳ πεσόν ἐθνῶν
 λογικὸν μεγαλεῖον. Θὰ ὑπερεπλήρουν τὸν συνοπτικὸν τοῦ
 πίνακα τοῦ αἰῶνος ἂν προσέθετον σειρὰν ὀνομάτων φιλολογικῶν
 ἔργων ἄλλων ἐθνῶν. Ἀρκοῦμαι μόνον νὰ προσθέσω ὅτι αἱ ἱστο-
 ρικαὶ ἢ μυθιστορικαὶ συγγραφαὶ ἢ αἱ ποιήσεις καὶ τὰ φιλοσοφικὰ
 καὶ ἔργα τῶν μᾶλλον προωδευμένων ἐθνῶν ἢ πιστῶς ἀπέ-
 ποσαν τὰ κύκλω τῶν πονησάντων αὐτὰ γεγονότα, ἢ προὐκί-